

קומבינטוריקה – תרגול #11

תזכורת: צביעה של גרף ב- k צבעים היא פונ' $f: V \rightarrow [k]$ כך ש- $f(u) \neq f(v)$ עבור $\{u, v\} \in E$. במקרה זה נאמר ש- G הוא k -צביע ונסמן ב- $\chi(G)$ את מס' הצביעה המינימלי.

דוגמאות:

$$E = \emptyset \Leftrightarrow \chi(G) = 1 \quad (1)$$

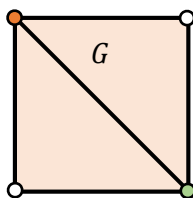
$$\text{גרף דו"צ לא ריק} \Leftrightarrow \chi(G) = 2 \quad (2)$$

$$\chi(C_n) = \begin{cases} 2, & n \equiv_2 0 \\ 3, & n \equiv_2 1 \end{cases} \quad (3)$$

$$\chi(K_n) = n \quad (4)$$

סימון: נסמן ב- $\omega(G)$ את גודל תת הגרף השלם הגדול ב- G .

$$\text{דוגמא: } \omega(G) = 3$$

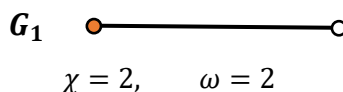

שענה: בכל גרף G $\chi(G) \geq \omega(G)$.

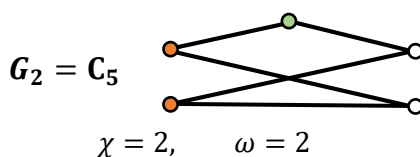
הגדרה: גרפי מיצ'לסקי – בניה אינדוקטיבית של גרפים כך שבכל אחד מהגרפים אין משולשים. כלומר, $\omega = 2$ ו- χ גדל ב-1.

הוכחה: כדי לצבוע את ה- K המקס' דרושים $\omega(G)$ צבעים ולכן כדי לצבוע את כל הגרף נצטרך לפחות $\omega(G)$ צבעים.

הבסיס $n = 2$:

נרצה גרף שבו $\omega = 2, \chi = 3$:

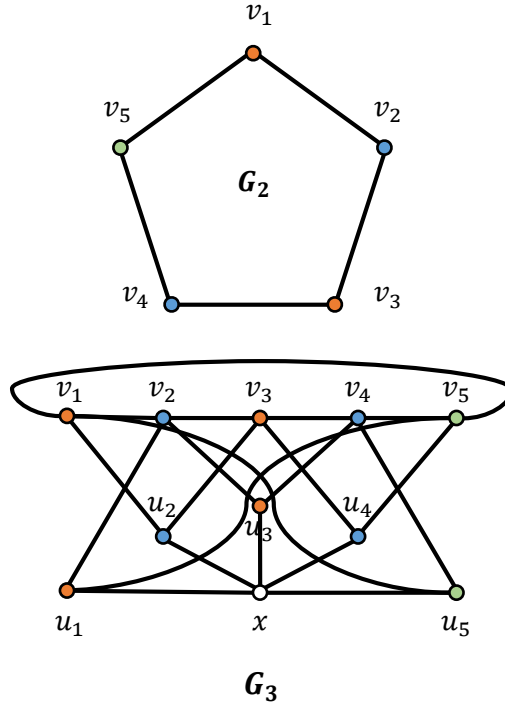

באופן כללי בהינתן G_n בונים G_{n+1} באופן הבא:

$$V(G_n) = \{v_1, \dots, v_k\}$$

$$V(G_{n+1}) = \{v_1, \dots, v_k, u_1, \dots, u_k, x\}$$

על $\{v_1, \dots, v_k\}$ מציירים את G_n . מחברים את x לכל אחד מה- u_i . ומכאן, $\{v_i, u_j\} \in E(G_{n+1})$ אם ורק אם $\{v_i, v_j\} \in E(G_n)$.
 כך נבנה את G_3 . ניקח את $G_2 = C_5$:

לאחר שצובעים באופן חוקי את u_i . לא נשאר צבע פנוי ל- x מתוך 3 צבעים. ולכן חייבים להשתמש בלפחות 4 צבעים, ויש צביעה ב-4 צבעים, ולכן $\chi = 4$.

תרגיל: יהי G גרף ויהי $\bar{G}$ המשלים של G . נסמן $n = |V|$. הוכיחו:

$$\chi(G)\chi(\bar{G}) \geq n \quad (\text{א})$$

$$\chi(G) + \chi(\bar{G}) \leq n + 1 \quad (\text{ב})$$

פתרון: ל-(א): כיוון ש- $\chi(K_n) = n$, נראה שניתן לצבוע את K_n ב- $\chi(G)\chi(\bar{G})$ צבעים. מתקיים $K_n = G \cup \bar{G}$. יהיו:

$$f: V(G) \rightarrow [\chi(G)] = [k] \text{ – צביעה מינימלית של } G.$$

$$\bar{f}: V(\bar{G}) \rightarrow [\chi(\bar{G})] = [m] \text{ – צביעה מינימלית של } \bar{G}.$$

נגדיר $g: V(K_n) \rightarrow [k] \times [m]$ ע"י $g(v) = (f(v), \bar{f}(v))$. נניח $e = \{v, u\} \in K_n$, אז צ"ל ש- $g(u) \neq g(v)$. אם $e \in E(G)$ אז בגלל ש- $f(v) \neq f(u)$ מתקיים $g(v) \neq g(u)$. אחרת, $e \in E(\bar{G})$, אז בגלל ש- $\bar{f}(v) \neq \bar{f}(u)$ מתקיים $g(v) \neq g(u)$.

(ב): באינדוקציה על n . בבסיס האינדוקציה, $n = 1$, אז $G = \bar{G} = (\{\cdot\}, \emptyset)$, וכן $\chi(G) + \chi(\bar{G}) = 1 + 1 \leq n + 1$. נניח שהטענה נכונה עבור n ונוכיח עבור $n + 1$. נתון גרף G כך ש- $|V(G)| = n + 1$. נוריד קדקוד כלשהו v :

$$\chi(G \setminus \{v\}) + \chi(\overline{G \setminus \{v\}}) \leq n + 1, \quad \overline{G \setminus \{v\}} = \bar{G} \setminus \{v\}$$

במקרה א': אם $\chi(G \setminus \{v\}) + \chi(\overline{G \setminus \{v\}}) \leq n$ ואז אם כל אחד ממספרי הצביעה גדל ב-1 כאשר מחזירים את v אז מתקיים:

$$\chi(G \setminus \{v\}) + \chi(\overline{G \setminus \{v\}}) \leq n + 2$$

וסיימנו. אחרת: $\chi(G \setminus \{v\}) + \chi(\overline{G \setminus \{v\}}) = n + 1$. אם $\deg_G(v) < \chi(G \setminus \{v\})$ אז כשמחזירים את v יש צבע שלא השתמשנו בו ונוכל לצבוע בו את v ולקבל צביעה חוקית של G ב- $\chi(G \setminus \{v\})$ צבעים, ואז:

$$\chi(G) + \chi(\bar{G}) = \chi(G \setminus \{v\}) + \chi(\bar{G}) \leq n + 2$$

אם $\deg_G(v) < \chi(\bar{G} \setminus \{v\})$, אז מאותן סיבות מקבלים את הדרוש. עכשיו, אם $\deg_G(v) \geq \chi(G \setminus \{v\})$ וגם $\deg_G(v) \geq \chi(\bar{G} \setminus \{v\})$, אז היות וערכיות של כל קדקוד ב- K_{n+1} היא n :

$$n = \deg_G(v) + \deg_{\bar{G}}(v) \geq n + 1$$

וקיבלנו סתירה.

תרגיל: הוכיחו שאם $G = (V, E)$ ומתקיים $\chi(G) = k$, אז $|E| \geq \binom{k}{2}$.

פתרון: בהינתן צביעה מינימלית ב- k צבעים, מחלקים את V ל- k קבוצות. מהנתון, בין כל שתי קב' צריכה להיות לפחות צלע אחת, כי אחרת היינו יכולים לצבוע את שתי הקב' באותו הצבע ולהקטין את מס' הצביעה. יש $\binom{k}{2}$ אפשרויות לבחור זוגות של קב' שיש ביניהן לפחות צלע אחת, ולכן $|E| \geq \binom{k}{2}$.